

In Nederland

Op reis door een klein koninkrijk

Van Jeroen Vogel verschenen

In Australië: Twee jaar in het land daaronder
In Vietnam: Met 100cc van Saigon naar Hanoi
In Nederland: Op reis door een klein koninkrijk
In Arizona: De uitwisselingsstudent
In Banff: Alles over Canada's eerste nationaal park
In de Amerika's: Van de ijsberen naar de pinguïns... met de bus!
In Venetië: De Campingmedewerker In Charge
In Groot-Brittannië: Het lange pad naar Cape Wrath
In New York State: De zomerkampbegeleider
In Amsterdam: LAT-Stad

**U vindt alle informatie over de boeken en de schrijver op
www.deschrijvendereiziger.com**

Tweede druk.

ISBN 9789402198942

© 2018 Jeroen Vogel
Eindredactie: Sharai Hoekema
Landkaart door Jeroen Vogel

Alle rechten voorbehouden.

Jeroen Vogel

In Nederland

Op reis door een klein koninkrijk

OVER DE AUTEUR

Jeroen Vogel (Hoorn, 1981) is schrijver van uiteenlopende reisverhalen. Op 18-jarige leeftijd ging hij als uitwisselingsstudent naar de Verenigde Staten en keerde terug met het reisvirus. Sindsdien is hij op vele werkvakanties geweest, waarbij hij in het buitenland aan de slag ging op bijvoorbeeld grote campings of boerderijen. Hij heeft drie zomers in de Verenigde

Staten als zomerkampbegeleider gewerkt.

De laatste jaren kenmerken zijn reizen zich vooral door een hoog 'trektochtgehalte,' waarbij het startpunt en de bestemming bekend zijn, maar de reis zelf in alle vrijheid verloopt. Op deze manier reisde hij in 2015 met het openbaar vervoer van de ijsberen naar de pinguïns (*In de Amerika's*). En in 2018 werd hij de eerste man ooit die de "Bryson Lijn" bewandelde, geïnspireerd door de Amerikaans-Engelse reisschrijver Bill Bryson en diens boek *The Road to Little Dribbling (In Groot-Brittannië)*.

TOEGANKELIJKE EN BETAALBARE BOEKEN

Alle boeken van Jeroen Vogel zijn verkrijgbaar via de betere boekhandel. Deze aanschafoptie is kwalitatief de beste, maar door de Wet op de Vaste Boekenprijs ook de duurste. Omdat het werk niet exclusief onder contract staat bij een uitgever en alle rechten bij de schrijver liggen, bestaan er voor elk boek goedkopere alternatieven. Dit zijn:

E-boeken

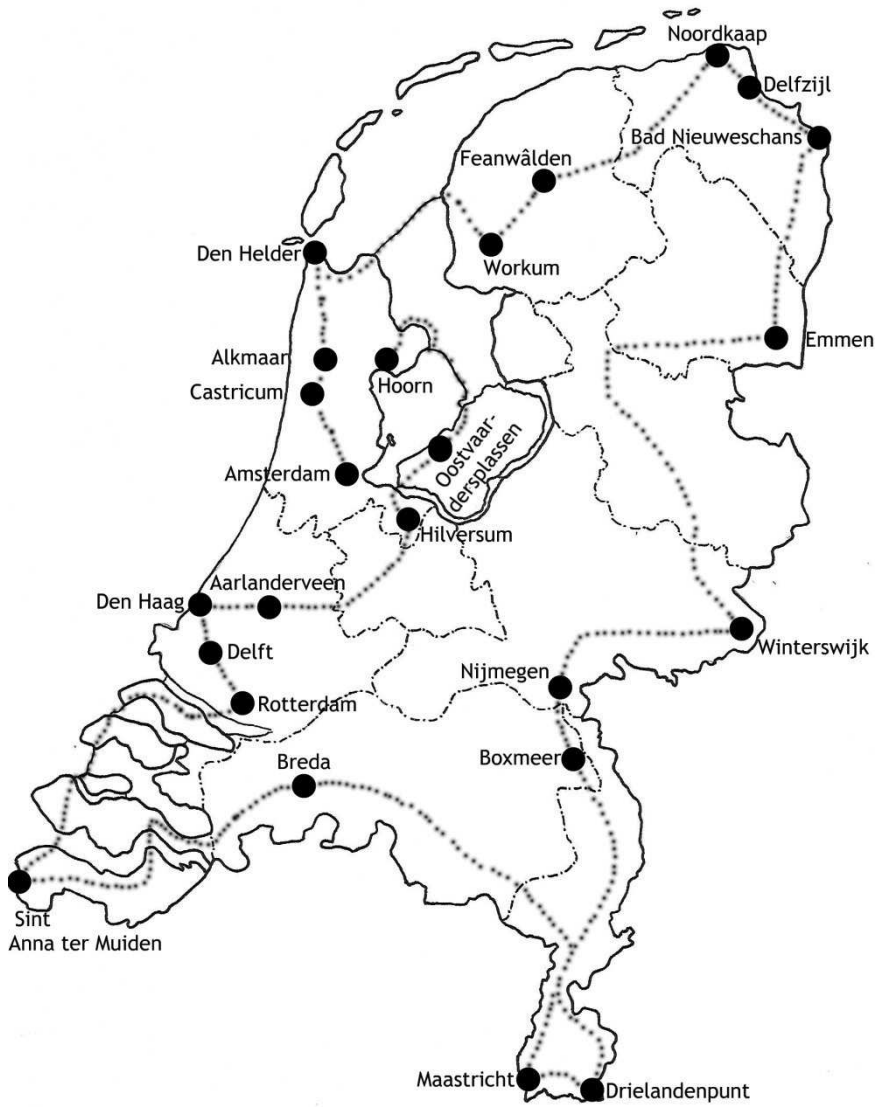
Via Amazon en Kobo (o.a. Bol.com en Kobo-app) zijn de boeken al te lezen voor €2,99. Dit kan door de benodigde app te downloaden (gratis) of een speciale *reader* aan te schaffen (zoals Kindle van Amazon).

Bookazine

Uitgevoerd als tijdschrift van maximaal 88 pagina's. Soms met extra's, soms met kleiner lettertype dan gebruikelijk in verband met beperkte ruimte. Alleen verkrijgbaar via lulu.com/jeroenvogel.

Paperbacks via Amazon

Op de Duitse website van Amazon (.de) kunt u ook met iDeal betalen. Zo kunt u toch een paperback kopen voor een prijs die bijna drie keer lager ligt dan bij de betere boekhandel. De kwaliteit van het boek ligt echter ook wat lager.

HOOFDSTUK 1

Zijn de Nederlanders anders? Elk volk heeft zijn nukken, maar een Engelse schrijver maakt het met de titel van zijn boek *Why the Dutch are different* wel heel expliciet. Ik wilde het aanvankelijk niet lezen: de generaliserende en minachtend klinkende titel stond me niet aan. Toch is het een intrigerende vraag. En hoe meer ik erover nadacht, hoe groter het verlangen werd om het zelf te onderzoeken; ik wilde op reis door Nederland en over het land schrijven. Niet op de manier van de Engelse reisschrijverij – een beetje rondlopen en op een cynische manier conclusies trekken, gelardeerd met een paar uurtjes bibliotheekonderzoek – maar door een reis te maken door alle twaalf provincies en af te spreken met interessante mensen die me meer konden vertellen over bepaalde facetten van de Nederlandse cultuur. Onderweg zou ik mijn ogen en oren goed de kost geven – en vooral dat laatste zou mij een stuk gemakkelijker afgaan dan een Brit.

Het leek me logisch om te beginnen in Amsterdam en de volgende dag het land in te gaan. Mijn bagage stelde weinig voor. Ik had niet meer bij me dan een laptop-rugzak waar wat onderbroeken, sokken, shirts en een extra broek in opgerold zaten. Naast m'n laptop, schrijfmateriaal en toiletpullen was er zelfs nog plek over. Ja, ik was heel tevreden met m'n eigen inpakvaardigheden, hoewel ik hoopte dat het niet al te masochistisch zou uitpakken.

Het drukke Stationsplein voor het Centraal Station baadde in het zonlicht. Het toeristenseizoen is altijd gaande in de hoofdstad, zelfs als de rest van het land op zijn toeristische gat ligt. Ik passeerde de tramhaltes en liep langs de rij wachtenden voor de rondvaartboten, die zich langs het hek van het Open Havenfront slingerde.

“De rij moet altijd langs het hek blijven gaan,” zei een medewerker tegen zijn nieuwe collega. “Anders krijgen we een enorme ophoping op de stoep en kan niemand er meer langs.” Hij stelde zich bij een dreigende ophoping op. “*Ladies and gentlemen, please! ...*” Gezichten uit alle windstreken keken hem aan.

Het Damrak, de brede straat tussen het Centraal Station en

de Dam, is *Tourist Avenue*. Ik hoorde vooral veel Britse accenten om me heen. Je kon zo ongeveer over de hoofden lopen – mensen treuzelden, ze trokken hun rolkoffers achter zich aan, er vormden zich rijen voor de snackbars die dwars op de voetgangersstroom stonden – en het zou de komende jaren alleen maar drukker worden. Ik stak over naar de rustigere linkerkzijde, hoewel lekker doorlopen er ook daar niet bepaald in zat.

Maar daar was de Dam al – de geboorteplaats van Amsterdam. Elke dag begonnen er op de Dam gratis rondwandelingen onder leiding van een jonge, buitenlandse gids zonder daadwerkelijke kennis van de hoofdstad. Ik had tien tot acht jaar eerder al drie keer meegelopen (het is een mooie activiteit om met buitenlandse gasten te ondernemen). De eerste twee keer werd de groep verteld dat de beroemde peperbussen – silo-vormige transformatorhuisjes – vrouwentoiletten waren die in de jaren '70 waren neergezet nadat vrouwen hadden geprotesteerd tegen het feit dat de mannen urinoirs hadden gekregen, maar zij over het hoofd werden gezien. Vervolgens zouden die silo's weer zijn afgesloten omdat crackhoertjes erin gingen spuiten. Totale onzin, maar de toeristen wisten natuurlijk niet beter.

De gidsen – herkenbaar aan de rode paraplu's – en de vele deelnemers aan de 'Free Walking Tour' begonnen zich al bij het Nationaal Monument te verzamelen. De sfeer was jolig: een enthousiaste gids kreeg uiteraard meer fooi dan een in zichzelf gekeerde schildpad. Dat maakte het ook oppervlakkig, maar menig toerist zou bedanken voor een rondleiding op universitair niveau – op vakantie mag en moet het allemaal simpel blijven, en juist de leuke weetjes maakten een dergelijke rondleiding populair.

De eerste vraag die onze Ierse gids Mark, een blonde twintiger, stelde, was of er Nederlanders in onze groep van twaalf man zaten, want hij zou de Nederlanders en hun taal zo nu en dan flink in de maling gaan nemen. Ik hield mijn lippen stijf op elkaar, maar desgevraagd zou ik Erik-Ole Berntsen uit Noorwegen zijn. Incognito – de Nederlander die zich onder nietsvermoedende bezoekers aan zijn eigen land begaf.

“Nederlanders zijn vooral erg pragmatisch,” begon Mark.

“We staan hier op de Dam, omdat hier ooit... Juist! En die lag in de rivier de Amstel. Dus werd het de Amsteldam, eigenlijk Amstelredam, maar omdat Amstelredam te lang was, hebben de pragmatische Nederlanders het teruggebracht tot Amsterdam. En hier staat hun enige monument: het Koninklijk Paleis. Het is een koninklijk paleis, dus hebben ze het Koninklijk Paleis genoemd.”

Mark gaf nog een voorbeeld. “Ik woon hier nu acht-en-een-half jaar en spreek de taal redelijk vloeiend. Mijn favoriete woord om de pragmatische benadering van taal te omschrijven, is hun woord voor *glove*. Het zijn schoenen voor de hand, dus noemen ze het handschoenen, letterlijk *hand shoes*.”

De wandeling voerde langs het raam vol condooms van de Condomerie naar de Oude Kerk, waar we ons op het pleintje verzamelden rond Mark. “Achter mij staat het oudste gebouw van Amsterdam, daterend uit de dertiende eeuw. En omdat er geen oudere kerk is dan het oudste gebouw, hebben de pragmatische Nederlanders deze kerk de Oude Kerk genoemd. En als er een Oude Kerk is, heeft Amsterdam natuurlijk ook een ...?”

“Nieuwe Kerk!” riepen we.

“Die staat op de Dam, naast het Koninklijk Paleis.” Hij schoot in de lach. “Drie pragmatische namen bij elkaar.” Net nu dit grapje vervelend begon te worden, maakte hij het niet langer. Hij wist wat hij deed. “Maar goed, deze kerk ligt op de Wallen. En dat komt goed uit, want vroeger, toen iedereen nog gelovig was, mocht je natuurlijk geen seks hebben voor het huwelijk. Maar daar was een oplossing voor: je kon daarna altijd biechten in de kerk en dan was je weer vrij van zonden.” Hij pauzeerde even. “De Nederlanders zijn een handelsvolk, en waarom zou een Nederlandse pastoor of dominee anders zijn? Dus al snel voerde men biechtgeld in: je kon dus als het ware toestemming van de kerk kopen om van bil te gaan.”

Mark wees in de richting van de Trompettersteeg, waar we zo meteen de dames in levenden lijve zouden gaan zien. “Als je door de ramen naar binnen kijkt, zie je daar een mok staan met gele vloeistof. En dat is geen appelsap, natuurlijk. En wie krijgt dat over zich heen? Degene die foto’s maakt van de vrouwen!

Nou ja, je kunt wel foto's maken, maar wees zo discreet mogelijk, en zorg ervoor dat ik er niet bij ben, want ik moet er nog vaker langs."

De Trompettersteeg is exact een meter breed – de smalste straat van Amsterdam – en zit aan weerszijden vol prostitutieramen. De vele tientallen toeristen verdrongen zich in de krappe ruimte. Ik liep mee, zag de mooie dames in hun ondergoed achter de glazen deuren zitten en dacht: *Het is onmogelijk om hier naar binnen te wippen*. Tegen de tijd dat je hand de deurklink heeft bereikt, ben je alweer verder geduwd door de stuwende menigte achter je. Om nog maar te zwijgen over de moed die je nodig hebt om onder het oog van al die toeristen zonder gêne bij een prostituee naar binnen te stappen. De mars door de Trompettersteeg betekende lijf tegen lijf; het Damrak was er niks bij. Hier vormden de dames van plezier een ware attractie in het Disney-achtige Amsterdam, alsof we in de rij voor de *Space Mountain* stonden of langs de *Mona Lisa* in het Louvre schuifelden.

We sloegen linksaf en liepen naar het museum Ons' Lieve Heer op Solder. "Toen het katholieke geloof verboden werd in de stad, zochten de gelovigen naar alternatieven. In dit onopvallende grachtenpand bevindt zich zo'n alternatief. Dit is een schuilkerk waar destijds vierhonderd mensen samen kwamen om te kerken."

Achter ons klonk het onophoudelijke geklingel van een fietsbel. Een lange Nederlander op een kroegfiets schoot met een noodgang door de menigte. Veel mensen sprongen ternauwernood aan de kant, een enkeling werd geschampt.

Mark schudde bijna moedeloos zijn hoofd. "Nederlanders zijn aardige mensen, maar als ze eenmaal op de fiets zitten veranderen ze in kamikazepiloten..."

Ik wilde protesteren – die toeristen liepen op de rijbaan naast het trottoir en overtraden daarmee een verkeersregel – maar Erik-Ole Berntsen besloot wijselijk zijn mond te houden. De rondleiding voerde naar de Nieuwmarkt, waar de schilder Rembrandt van Rijn zijn beroemde schilderij *De Anatomische Les van dr. Nicolaes Tulp* in een hoektorentje van de Waag schilderde, en verder over de Kloveniersburgwal, waar het voormalige

hoofdkantoor van de VOC nog altijd tot de verbeelding sprak. Steeds weer stopte Mark op een strategisch punt – bij het grote hoofd van Multatuli, bij het smalste huis van Amsterdam, bij de gevelstenencollectie in een buitenmuur van het Amsterdam Museum – en vertelde er dan wat over. Uiteindelijk stonden we bij het Homomonument naast de Westerkerk, waar de immense rij voor het Anne Frankhuis over het plein slingerde. Hier eindigde de rondleiding.

“Vergeet niet, mensen: de tour was gratis, maar ik heb wel voor ieder van jullie commissie betaald aan het tourbedrijf. Ik ben een freelancer en leef van de fooien die jullie me geven, dus mocht ik in jullie ogen mijn best hebben gedaan en hebben jullie het naar jullie zin gehad, dan kun je dat laten blijken aan de hand van een footje. Dank jullie wel!”

Hij kreeg een kort applaus. Zijn handen werden volgedrukt met bankbiljetten en munten. Ik gaf hem een tientje. Een Amerikaan drukte twee twintigjes in zijn handen. Een Italiaan gaf hem een vijfje. De hoogte was geen veroordeling. Het was gewoon wat je kon missen. *All good.*

Het Rijksmuseum was waarlijk een prachtig, volwassen museum geworden na de renovatie die maar liefst (en onbedoeld) tien jaar heeft geduurd. Het museum, bekend om de grote Rembrandt-collectie, is net als het Centraal Station ontworpen door Pierre Cuypers, die zichzelf heeft vereeuwigd aan de buitenmuur. Toen ik door de zalen struinde, die vrijwel allemaal donkergrijze muren en witte plafonds hadden, merkte ik dat het weliswaar erg druk was, maar niemand me voor de voeten liep. Veel basisscholieren zaten voor de schilderijen op de vloer te luisteren naar de uitleg van bevlogen museummedewerkers. Aan weerszijden van de Nachtwacht stonden twee bewakers.

“Laten we een foto maken,” zei een Nederlandse bezoeker, “dan hebben we in ieder geval bewijs dat we hier geweest zijn.”

Omdat de zalen per tijdperk zijn geclusterd, dwaalde ik door de vaderlandse geschiedenis aan de hand van de meest uiteenlopende kunstobjecten – een groot model van een VOC-schip, Delfts Blauw, borstbeelden, tapijten. Ik bestudeerde

soms een schilderij van dichtbij, puur om te zien of er klodders verf te zien waren. Maar nee: het waren vaak net foto's. En soms denken we dat we tegenwoordig veel verstandiger zijn, beter, geciviliseerder... Maar als je de angst op de gezichten op die schilderijen vergelijkt met de angst van de overlevenden van een bombardement op televisie, weet je wel beter.

Het menselijke kwam terug in een wel heel mooi schilderij: *Schuttersmaaltijd* van Bartholomeus van Helst, uit 1648. In het midden van het schransende gezelschap zat een grote man, gekleed in het zwart, die als één van de weinigen zijn ogen op het publiek richtte, alsof hij in het tumult de enige was die wist dat er werd geschilderd. Ik stond er lange tijd voor en bestudeerde de details, geholpen door een plaat waarop sommige zaken werden uitgelegd.

En zo zwierf ik door de tijd, door de zalen, langs de enorme bibliotheek, en langzaam maar zeker weer richting de uitgang. Op het Museumplein trok het iconische I-Amsterdamlogo – de joekels van letters die inmiddels wereldwijd op honderdduizenden vakantiefoto's te zien zijn en onlangs werden verwijderd omdat ze zouden aanzetten tot individualisme – veel publiek. Iedereen poseerde. En je hoefde niet bepaald een wandelende topografische databank te zijn om in te schatten dat de hele wereld hier weleens vertegenwoordigd kon zijn. De talen varieerden van Hebreeuws tot Spaans en van Quechua tot Yueyu. En de smartphones – met de camerafunctie geactiveerd – werden door iedereen gehanteerd.

Via de passage onder het Rijksmuseum liep ik naar de Spiegelstraat. Het was inmiddels alweer 17:00 uur en ik besloot om wat te gaan drinken op het dakterras van Nemo. Via de Herengracht en de Vijzelstraat kwam ik bij de Amstel, waar ik rechtsaf sloeg en de eerste brug overstak.

New Metropolis (Nemo), het groene, schipvormige gebouw bovenop de entree van de IJ-Tunnel, is ontworpen door de Italiaanse architect Renzo Piano. Het is een wetenschappelijk museum gericht op de beleving van de jongere bezoekertjes. Maar bovenaan, op het vrij toegankelijke dak, zit een café waar je een glas bier kunt drinken met mooi uitzicht over de oude binnenstad.

Terwijl ik over de trapsgewijs aangebrachte roosters en betonplaten naar boven liep, viel er rechts van me een kleuter plat op z'n muil. Het jochie bleef liggen, schreeuwend van de pijn, en de lolly die hij in zijn mond had viel eruit en eindigde onder de roosters waar hij op terecht was gekomen. Niemand bekommerde zich om hem; een man liep weifelend voorbij. Ik pakte het jongetje op en probeerde tegen hem te praten in het Nederlands en Engels, maar er kwam weinig meer uit dan: "Wèèèèèhh!" Terwijl ik de menigte aftuurde op zoek naar zijn ouders, staarden tientallen ogen naar me terug. Je zou toch denken dat zo'n jochie niet alleen de toerist aan het uithangen is...

"Is dit kind van iemand?" riep ik naar hen. "*Is this anyone's child?*"

Z'n elleboogjes waren geschaafd, z'n knietjes lagen open, hij was z'n lolly kwijt. Nee, hij had z'n dag niet.

"Hoe heet je?" vroeg ik.

"Wèèèèèhh!"

Uiteindelijk, na een paar héél lange minuten, kwam er een Hindoestaanse tiener naar ons toe die zich over het jochie ontfermde. Het was haar broertje. Ik liep verder naar boven, over de betonnen treden, richting de biertap. Ik was eraan toe. En al snel zat ik aan een hoge tafel met een glas bier uit te staren over de stad.

Amsterdam lag aan m'n voeten. De rondvaartboten voeren af en aan, treinen reden het Centraal Station binnen, de blauw-witte trams begaven zich over de brug naar het Stationsplein, Sea Palace dobberde aan een nieuwe, drijvende steiger en de fietsers haastten zich over de Prins Hendrikkade. En ik moest denken aan dit 19^e-eeuwse kinderrijmpje:

*Amsterdam, die grote stad
Die is gebouwd op palen
Als die stad eens ommeviel,
wie zou dat betalen?*

Op Amsterdam Centraal nam ik, na een maaltijd in een Thais restaurant op de Zeedijk, de sprinter van 20:13 naar Sloterdijk.

Dit uitgestorven station, waar ik na zes minuten arriveerde, had de sfeer van een mortuarium. Het ontwerp met dat smerige stangenrek als plafond leek geïnspireerd door bouwsteigers. Ik liep snel door naar de Train Lodge, een hostel dat bestond uit een viertal afgedankte slaaprijtuigen en een restauratierijtuig die op een apart stukje spoor zijn gehesen.

De slaaprijtuigen waren donker en in het restauratierijtuig, dat was voorzien van een collectie harde houten stoeltjes en tafeltjes die aan de vloer waren vastgeschroefd, zat één jongen.

“Ben jij de receptionist?” vroeg ik.

“Nee.” Hij wees naar de deur. De jongen was een Turkse gast die geen goed Engels sprak. “Drie minuten.”

Maar op dat moment kwam de receptioniste al binnen – een Turks meisje dat geen Nederlands, maar wél prima Engels sprak.

“Hebben jullie het druk vandaag?” vroeg ik tijdens het inchecken.

“Nee,” lachte ze. “We hadden vandaag drie check-ins, en jij bent de laatste.”

Ik vulde aan een tafeltje een registratieformulier in en werd meegenomen naar het compartiment waar ik vannacht zou slapen. Op de deur hing een briefje met vijf namen: een Turkse, die van mij, en drie Hebreeuwse namen die inmiddels waren doorgekrast, omdat ze vanmorgen al hadden uitgecheckt. In het aangrenzende compartiment – de verbindingsdeur was geopend, zodat het één ‘groot’ compartiment was – lag de tas van iemand anders op het middelste bed. Er waren in ‘mijn’ helft drie bedden boven elkaar vrij.

“We hebben vandaag maar 12% bezetting,” zei ze, “dus het schoonmaakteam is niet langs geweest. De onderste twee bedden zijn vannacht beslapen geweest. Het bovenste bed is voor jou.”

“Oh ja?” zei ik, schuddend aan het gammele trapje dat naar het bed pal onder het plafond leidde. “Die onderste twee zien er wel weer schoon en opgemaakt uit.”

“Ja, dat hebben wij gedaan. Voor het oog, zie je.”

“Dat is niet mis,” zei ik, omdat ik niet wist wat ik anders moest zeggen.

Maar later dacht ik: *Wat een krenterige bedrijfsvoering.*

Het bovenste bed bestond niet uit één matras, zoals de twee bedden daaronder, maar uit drie kleine matrasjes. De twee uiterste delen lagen in het bagagerek boven het raam en de bagageruimte boven de gang – een ongelijk, samengesteld bed, terwijl eronder twee normale bedden beschikbaar waren geweest als ze maar twee dekbedden, twee onderlakens en twee kussenslopen hadden vervangen. Dat doet een geroutineerde medewerker in anderhalve minuut. En ik dacht: *Een héél krenterige bedrijfsvoering.*

Ik bracht een paar uur door in het restauratierijtuig met het uitwerken van m'n notities en ging toen naar bed. Ik sliep die nacht slecht. Steeds weer werd ik wakker, probeerde me uit te rekken, om te draaien, maar ik sliep om één of andere reden in korte gedeelten. Toen er om halfvier plotseling twee Britten in het kamertje stonden, zei de grootste: “Die twee onderste bedden zijn duidelijk vrij. Misschien kun je daarin slapen.” *Free-loaders?* Ze verlieten echter weer het compartiment en kwamen niet meer terug. Maar dat laatste kon ook komen doordat ik het slot erop had gedraaid.

HOOFDSTUK 2

De deuren van de twee gekoppelde dubbeldekstreinstellen sloten en om 09:04 uur reed de intercity met eindbestemming Alkmaar precies op tijd station Amsterdam Sloterdijk uit. Het was maar een kort ritje naar mijn bestemming, Castricum, dat op de overgang ligt van polderland naar kustgebied. Het stationnetje had hetzelfde formaat als een willekeurig wijkstation, maar de geurige nabijheid van bos en duin – het Noordhollands Duinreservaat – bracht de bezoeker in vakantiesfeer. Ik moest nog enkele kilometers langs een drukke autoweg naar het noorden wandelen, naar een heus landgoed in Bakkum, want daar had ik met één van onze nationale televisiehelden afgesproken om terug te blikken op een imposante carrière.

Op de lange oprit van het landgoed werd ik gepasseerd door een donkere Jaguar. In de man achter het stuur herkende ik Henny Huisman. Hij reed langzaam voorbij en sloeg linksaf. De grootte van dit landgoed reflecteerde het levenslange succes van de eigenaar. Restaurant Het Ruyterhuis, waar ons gesprek zou plaatsvinden, bevond zich op zijn privéterrein en werd uitgebaat door zijn dochter Nikki en schoonzoon Frank. Een bordje aan de buitenmuur van het restaurant vermeldde ‘Joop van den Endelaan,’ zoals ook André van Duin en Hans van der Togt op die manier aanwezig waren. Ik betrad het redelijk gevulde restaurant.

“Is mijn vader de enige bekende Nederlander die je interviewt?” vroeg Nikki met enig cynisme, alsof ze achterdochtig was.

Maar er was natuurlijk een tijd dat hij volslagen onbekend was en alles probeerde om bij de televisie aan de bak te komen. “Ik had geen oom die bij de NOS werkte, ik had geen kruiwagen,” vertelde Henny aan een tafeltje op de eerste etage. “Ik had gewoon m’n vader en m’n moeder en m’n broer en m’n zus.” Hij had een glaasje limonade voor zich; ik dronk een kop koffie. “Ik ben overal afgewezen, ik heb brieven gestuurd en weet ik veel wat, maar: ik *wilde* dit. Je moet nooit je eigen gevoel verloochenen. Je moet geluk hebben, maar je moet geluk ook

afdwingen. Je moet het *doen*.”

Op 20 oktober 1982 speelde AZ tegen Inter Milan. Henny kondigde volkszanger André Hazes aan in het Alkmaarse stadion. In het publiek zat televisieproducent Joop van den Ende, die Henny naderhand benaderde met de vraag of de entertainer diens losse presentatiestijl ook op televisie kon handhaven. Het antwoord: “Ik ben voor de televisie geboren, meneer Van den Ende.”

“Als ik daar nu aan terugdenk, denk ik: tjee, ik zei nogal wat. Maar op één of andere manier had ik toen al in de gaten dat als ik had gezegd: ‘Dat weet ik niet,’ dat hij dan had gedacht: ‘Nou, leuke jongen, maar hij weet niet of hij dat wel wil.’ Dus ik moest hem in de overtreffende trap vertellen dat ik ervoor geboren ben.

“Dat gevoel had ik op m’n elfde al. Dat gevoel van: ik wil iets op entertainmentgebied. Het werd muziek, in eerste instantie, en later ging ik muziekprogramma’s presenteren. Het heeft altijd een link gehad met mensen willen vermaken. Ik was elf jaar toen ik al in een bandje zat. En dat ging maar door – als diskjockey, en als ik een baantje had, was het in een platenwinkel. Ik was altijd doelgericht met muziek bezig, mensen vermaken. Ik was eigenlijk ook niet zozeer presentator als entertainer. Bij mij was het eerder: hoe is het leuk, hoe is het amusement?”

Zijn eerste programma werd *De Zomeravondshow* bij de KRO. “Ik was een kleinzoon van een koster van de Katholieke Kerk, dus dat was mooi meegenomen.” In één van de rubrieken mochten doorsnee mensen beroemde artiesten imiteren. De rubriek was zo succesvol dat het met *De Playbackshow* een volwaardig vervolg kreeg. “Ik liet ‘gewone’ mensen stralen. Jan de Boer werd in één keer Frank Sinatra, en dat vonden ze ook wel typisch iets voor de KRO.”

Maar soms conflicteerden de waarden van de katholieke omroep met Henny’s presentatiestijl. “Het was vaak op het randje, iets pikanter. Ik kan me nog herinneren dat Joop en ik op het matje werden geroepen bij de KRO en daar zeiden ze: ‘Nou, er is iets dat jij gezegd hebt en dat is niet goed bevallen. Jullie moeten daarvoor naar de directie.’ Dus Joop en ik als